

**Stema și drapelul
Instituției Medico-Sanitare Publice
Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”**

Explicație

Stema și drapelul spitalului au fost rezolvate în doar două smalturi din arta blazonului: *roșu* – culoarea heraldică a sângelui, sacrificiului, curajului, dragostei, generozității, și *argint* (*alb* în drapel) – culoarea heraldică a purității, curățeniei, inocenței, sincerității¹.

Emblema principală a compoziției este reprezentată de zeul Asklepios – zeul medicinei în mitologia greacă, fiul zeului luminii și artelor Apollon². Dintre atributele tradiționale ale lui Asklepios au fost alese două: șarpele și cupa. *Șarpele* este primul simbol universal al medicinei³ și se consideră că nu personifică un șarpe veninos, ci șarpele de casă anume, protector al omului, cunoscut ca șarpele lui Asklepios (*Coluber flavescens aesculapii*)⁴. Cupa în emblematism medicală apare ca un vas care ar conține elixirul nemuririi⁵. Astfel, Asklepios cu accesoriile simbolizează domeniul medical larg.

Zeul este surmontat de cele trei atribute tradiționale ale capului de bour din stema Țării Moldovei: *steaua, roza și semiluna*. Ele marchează faptul că posesorul stemei este o instituție statală de nivel național din Republica Moldova, care a preluat stema istorică. În același timp, fiecare dintre cele trei elemente comportă și un simbolism medical cunoscut: steaua se identifică cu pentagrama⁶, semiluna cu luna⁷ – ambele figuri cu statut de embleme medicale protectoare, iar roza cu floarea de măceș, de la care a și fost împrumutată în heraldică⁸.

Al treilea grup de mobile din stemă se compune din două suluri și trei instrumente medicale. *Spatula* simbolizează în această compoziție domeniul terapeutic, iar *bisturiul* și *penseta* pe cel al chirurgiei. *Sulurile*, la rândul lor,

¹ Silviu Andrieș-Tabac, *Introducere în heraldică. Noțiuni generale și întregiri la armorialul teritorial românesc*, București: Editura Universității din București, 2008, p. 35.

² Victor Kernbach, *Dicționar de mitologie generală. Mituri. Divinități. Religii*, București: Editura Științifică și Enciclopedică, 1989, p. 50.

³ Э. Д. Грибанов, *Медицина в символах и эмблемах*, Москва: Медицина, 1990, с. 10-26.

⁴ *Ibidem*, p. 62-63.

⁵ Jean Chevalier, Alain Gheerbrant, *Dicționar de simboluri. Mituri, vise, obiceuri, gesturi, forme, figuri, culori, numere*, București: Editura Artemis, 1995, vol. 1, p. 416.

⁶ Э. Д. Грибанов, *op. cit.*, p. 157-160; Jean Chevalier, Alain Gheerbrant, *Dicționar de simboluri...*, vol. 3, București, 1995, p. 65-66.

⁷ Э. Д. Грибанов, *op. cit.*, p. 174-179; В. В. Похлебкин, *Международная символика и эмблематика (Опыт словаря)*, Москва: Международные отношения, 1989, с. 254.

⁸ Ottfried Neubecker, *Le grand livre de l'Héraldique. L'histoire, l'art et la science du blason*, adaptation française de Roger Hamignies, s. l.: éd. Bordas, 1995, p. 133; Walter Leonhard, *Das grosse Buch der Wappenkunst. Entwicklung, Elemente, Bildmotive, Gestaltung*, Augsburg: Bechtermünz, 2000, p. 127.

semnifică activitatea didactică desfășurată în cadrul instituției. În consecință, acest grup de mobile se referă la faptul că Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga” este o instituție medico-sanitară terapeutică, chirurgicală și educațională.

Deviza „Sănătate. Calitate. Respect” reprezintă crezul corpului medical și al tuturor angajaților instituției. Redusă până la un acronim format din primele litere ale fiecărui cuvânt al devizei, obținem abrevierea denumirii spitalului.

Drapelul a fost elaborat în baza stemei.

Culoarea albă a pânzei este aici culoarea halatului tradițional al lucrătorului medical.

Crucea roșie este o aluzie la simbolismul medical universal. Ca model a fost aleasă o cruce de tip scandinav, deja încetățenită în heraldica corporativă medicală din Republica Moldova, pentru o distanțare de simbolul corporativ al Crucii Roșii Internaționale.

Zinaida ALEXA

Alexandru FERDOHLEB

Silviu ANDRIEȘ-TABAC

Chișinău, 20 iunie 2023.

Stema
Instituției Medico-Sanitare Publice
Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”

Blazonare

În câmp roșu, zeul Asklepios, în picioare, văzut din față, ținând în mâna dreaptă o cupă, iar cu cea stângă un toiag sprijinit în pământ pe care se încolăcește un șarpe, surmontat de o stea cu cinci raze, o roză heraldică și o semilună conturnată, rău ordonate, și acostat de câte un sul în fascie, peste care broșează la dextra o spatulă în pal, iar la senestra un bisturiu și o pensetă încrucișate în săritoare, totul de argint.

Deviza, pe o eșarfă de argint, cu litere capitale negre: „SĂNĂTATE. CALITATE. RESPECT”.

Autori

Zinaida ALEXA

Alexandru FERDOHLEB

Silviu ANDRIEȘ-TABAC

Pictori:

Mariana ȘLAPAC,
Andrei GAIDAȘENCO

Aprobat în ședința
Comisiei Naționale de Heraldică
a Republicii Moldova
din 20 iunie 2023.
Proces-verbal nr. 171 – VI.